

Subvention av privat pensionssparande i våra nordiska grannländer och i Tyskland

Pensionssparande med avdragsrätt i Norge

Enskilda får göra avdrag för privat pensionssparande med 40 000 NOK per år. (Avdragsrätten utökades i november 2017.) Ingen löpande beskattning, ingen förmögenhetsskatt.

Lägsta ålder för uttag är 62 år och uttag måste ske under minst 10 år och räcka till 80 års ålder. Om uttag påbörjas vid 62 års ålder ska uttagen således fördelas över 18 år. Om uttag sker från 72 års ålder sker utbetalning som kortast till 82 års ålder.

Den norska regeringens motivering till förslaget är att den vill öka sparandet till pensionen då det är en del i det reformerade norska pensionssystemet. Det är framför allt individer äldre än 55 år som pensionssparar.

Pensionssparande med avdragsrätt i Finland

Enskilda får göra avdrag för privat pensionssparande med upp till 5 000 Euro per år mot kapitalinkomster. Om kapitalinkomsterna uppgår till 5 000 Euro kan avdrag för hela beloppet göras. Om kapitalinkomsterna är lägre än avdraget uppgår avdraget till 30 procent av sparbeloppet (34 procent om beskattningsbar kapitalinkomst uppgår till mer än 30 000 Euro).

För födda 1962 och senare är lägsta ålder för uttag 70 år. Uttag måste ske under 10 år. För födda tidigare gäller andra åldersgränser.

Alternativ 1, Kapitalinkomster uppgår till minst 5000 Euro

Sparande till pension	5 000 Euro
Kapitalinkomster	- 5 000 Euro
Underlag för kapitalinkomstbeskattning	0 Euro
Värdet av avdraget	1 500 Euro (=5 000 x 0,3)

Alternativ 2, Kapitalinkomster < 5000 Euro

(Särskild underskottsgottgörelse)

Sparande till pension	5 000 Euro
Kapitalinkomster	0 Euro
Avdrag	1 500 Euro (=5 000 x 0,3)

Pensionssparande i Danmark

Enskilda får göra avdrag för privat pensionssparande med 55 900 DKK (2019) per år i s.k. ratepension. Om sparandet förs över till en pensionsordning med livsvarig utbetalning finns möjlighet att göra avdrag för mer än 55 900 DKK.

Vid utbetalning betalas inkomstskatt, men inte s.k. AM-bidrag. AM-bidrag är ett arbetsmarknadsbidrag på 8 procent, en skatt som går till arbetslöshets- och sjukersättning och till utgifter för utbildning och aktivering. AM-bidrag kan liknas vid delar av det som ingår i det svenska socialförsäkringssystemet. Det danska upplägget innebär att skatten är lägre på pension än på arbetsinkomst.

Pensionssparande i Tyskland - Riesterpension

I Tyskland infördes matchning, s.k. Riesterpension 2002. Det bakomliggande skälet till införandet var att det skulle kompensera för en minskning i det obligatoriska ålderspensionssystemet. Sparformen anses i Tyskland ha blivit en succé. Matchning innebär att staten matchar enskilda individers sparande, exempelvis med 20 procent av sparandebeloppet upp till ett tak.

Tanken med Riester är att ge statliga subventioner för att uppmuntra enskilda att pensionsspara. Målgruppen var de som skulle påverkas mest av en minskning som skedde i ålderspensionssystemet: arbetstagare som var obligatoriskt anslutna, jordbrukare, statstjänstemän, soldater, arbetslösa m.fl. Riester är inte möjligt för enskilda näringsidkare eller anställda som inte är obligatoriskt försäkrade.

Idén med Riester är att man måste spara själv för att få en subvention från staten, dvs. staten går in och matchar. Ju mer man sparar, desto större blir subventionen.

Riesterpension

Om den enskilde sparar 4 procent av sin årliga inkomst före skatt på ett personligt Riesterkonto så skjuter staten till maximalt 154 Euro. Om man sparar mindre än 4 procent av sin inkomst skjuter staten till ett lägre belopp. Det finns ett tak för sparandet, maximalt 2 100 Euro per år.

Uttag får ske tidigast från 62 års ålder (för sparande som påbörjats 2012 eller senare). Om uttag sker tidigare måste det belopp som staten har matchat med betalas tillbaka. Ett Riestersparande minskar inte rätten till arbetslöshetsersättning eller socialbidrag. Beskattning sker vid uttag, dvs. EET.

Skatt på pension är generellt lägre än på lön i Tyskland. Det innebär i sig en ("substantial") subvention i form av en marginalskattevinst. Intressant att notera är att möjligheten att göra en marginalskattevinst lyfts fram som en fördel med sparandet från myndighetshåll.

Konsumentskydd prioriteras högt inom Riester. Det finns därför ett krav på att investeringarna måste ske i en certifierad s.k. Riesterprodukt. Det kan handla om banksparande, privat pensionsförsäkring, unit-linked, fondsparande etc. Finansinspektionen (BaFin) certifierar Riesterprodukter.

För att stimulera yngre att börja pensionsspara får förvärvsarbetande en bonus på 200 Euro om hen påbörjar ett sparande i Riester före 26 års ålder. Skälet är att en av de största utmaningarna anses vara att få unga att börja spara till sin pension.